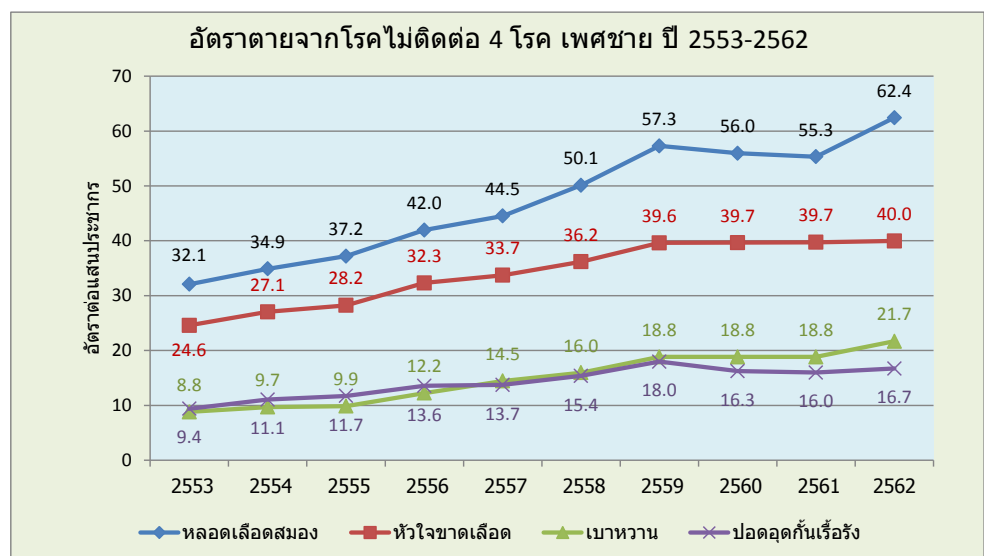

สถานการณ์การตายจากโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง

จากการวิเคราะห์สถานการณ์การตายจากโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ได้แก่ โรคหลอดเลือดสมอง โรคหัวใจขาดเลือด โรคเบาหวาน และโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง ในรอบ 10 ปี ระหว่างปี พ.ศ. 2553 ถึงปี พ.ศ. 2562 พบว่าอัตราตายจากโรคไม่ติดต่อเรื้อรังทั้ง 4 โรค ในเพศชาย มีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้น โดยโรคหลอดเลือดสมอง มีอัตราตายสูงสุด (ภาพที่ 34) เช่นเดียวกับในเพศหญิง ที่มีอัตราตายที่เพิ่มขึ้นเช่นกัน (ภาพที่ 35) โดยเพศชาย มีอัตราตายจากโรคหลอดเลือดสมอง โรคหัวใจขาดเลือด และโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง ที่สูงกว่าเพศหญิง ในขณะที่เพศหญิง มีอัตราตายจากโรคเบาหวาน สูงกว่าเพศชาย และระหว่างปี พ.ศ. 2559-2561 อัตราตายของโรคไม่ติดต่อเรื้อรังทั้ง 4 โรคค่อนข้างคงที่ แต่ในปี 2562 โรคหลอดเลือดสมองและเบาหวาน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น (ภาพที่ 34 และ ภาพที่ 35)

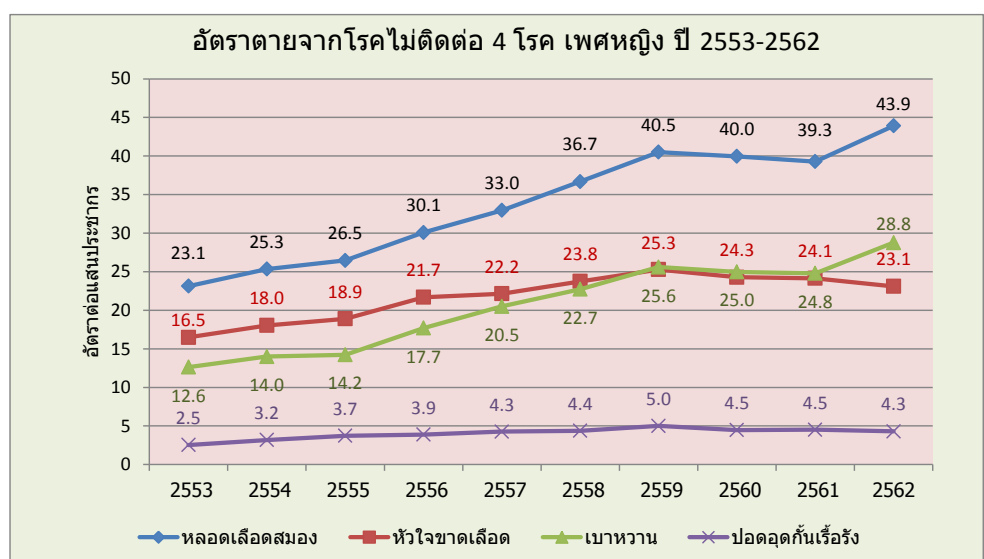
ภาพที่ 34 แนวโน้มอัตราตายจากโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง 4 โรค ในเพศชาย ปี พ.ศ. 2553-2562

ที่มา: จำนวนจากฐานข้อมูลการตาย (มรณบัตร) และจำนวนประชากร (ตัวหาร) จากกองยุทธศาสตร์และแผนงาน กระทรวงสาธารณสุข

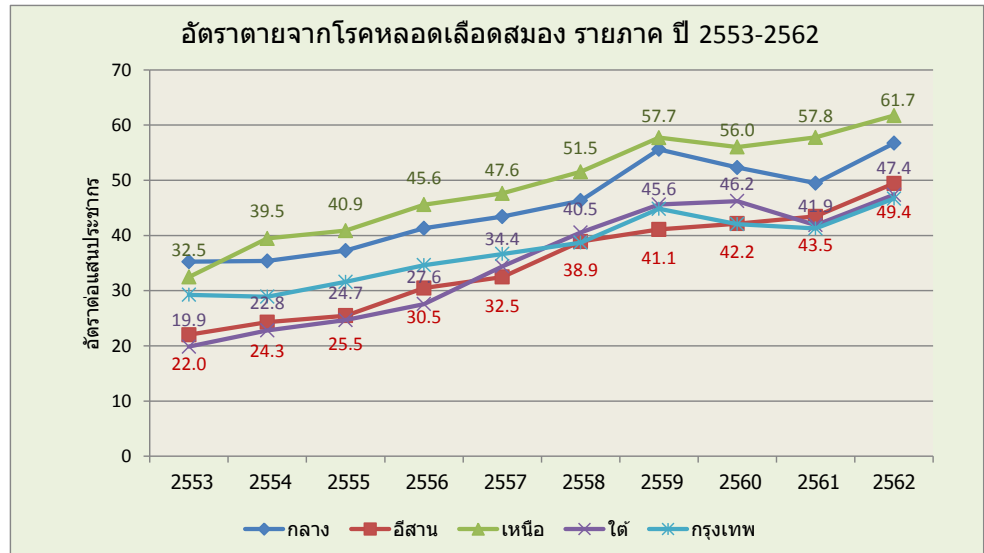
ภาพที่ 35 แนวโน้มอัตราตายจากโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง 4 โรค ในเพศหญิง ปี พ.ศ. 2553-2562

ที่มา: จำนวนจากฐานข้อมูลการตาย (มรณบัตร) และจำนวนประชากร (ตัวหาร) จากกองยุทธศาสตร์และแผนงาน กระทรวงสาธารณสุข

จากการวิเคราะห์แนวโน้มของอัตราการตายจากโรคหลอดเลือดสมอง รายภาค ปี พ.ศ. 2553-2562 พบว่าทุกภาค มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยเพิ่มขึ้น 1.6-2.4 เท่า ในรอบ 10 ปี โดยภาคเหนือมีอัตราการตายสูงสุด รองลงมาคือภาคกลาง โดยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และกรุงเทพมหานคร มีอัตราการตายที่ใกล้เคียงกัน (ภาพที่ 36)

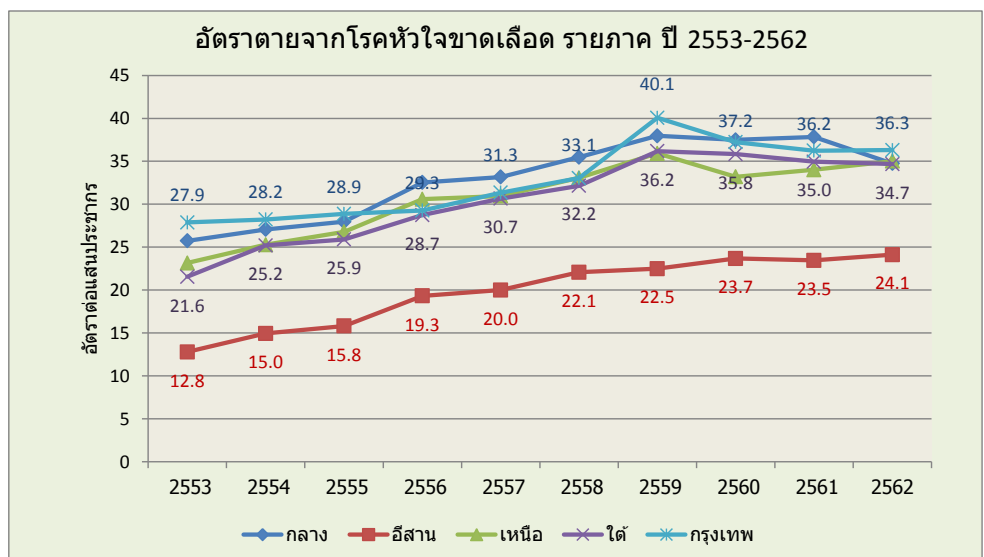
ภาพที่ 36 แนวโน้มอัตราการตายจากโรคหลอดเลือดสมอง รายภาค ปี พ.ศ. 2553-2562

ที่มา: คำนวณจากฐานข้อมูลการตาย (มรณบัตร) และจำนวนประชากร (ตัวหาร) จากกองยุทธศาสตร์และแผนงาน กระทรวงสาธารณสุข (จำแนกพื้นที่ตามที่อยู่ผู้ตาย)

สำหรับแนวโน้มของอัตราการตายจากโรคหัวใจขาดเลือด รายภาค ปี พ.ศ. 2553-2562 พบว่าทุกภาค มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยเพิ่มขึ้นประมาณ 1.3-1.9 เท่า ในรอบ 10 ปี โดยภาคกลาง กรุงเทพมหานคร ภาคใต้ และภาคเหนือมีอัตราการตายที่ใกล้เคียงกัน ในขณะที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีอัตราการตายต่ำกว่าภาคอื่นอย่างชัดเจน (ภาพที่ 37)

ภาพที่ 37 แนวโน้มอัตราการตายจากโรคหัวใจขาดเลือด รายภาค ปี พ.ศ. 2553-2562

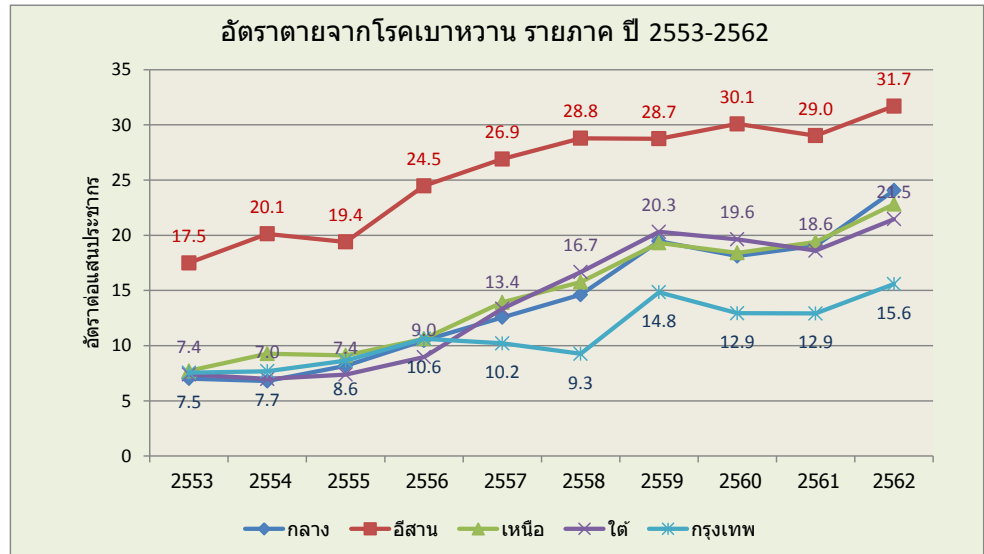

ที่มา: คำนวณจากฐานข้อมูลการตาย (มรณบัตร) และจำนวนประชากร (ตัวหาร) จากกองยุทธศาสตร์และแผนงาน กระทรวงสาธารณสุข (จำแนกพื้นที่ตามที่อยู่ผู้ตาย)

สำหรับแนวโน้มของอัตราการตายจากโรคเบาหวาน รายภาค ปี พ.ศ. 2553-2562 พบว่าทุกภาค มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยเพิ่มขึ้นประมาณ 1.8-3.4 เท่า ในรอบ 10 ปี โดยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีอัตราการตายสูงกว่าภาคอื่นอย่างชัดเจน ในขณะที่กรุงเทพมหานคร มีอัตราการตายต่ำกว่าภาคอื่นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 (ภาพที่ 38)

ภาพที่ 38 แนวโน้มอัตรา
ตายจากโรคเบาหวาน
รายภาค ปี พ.ศ. 2553-
2562

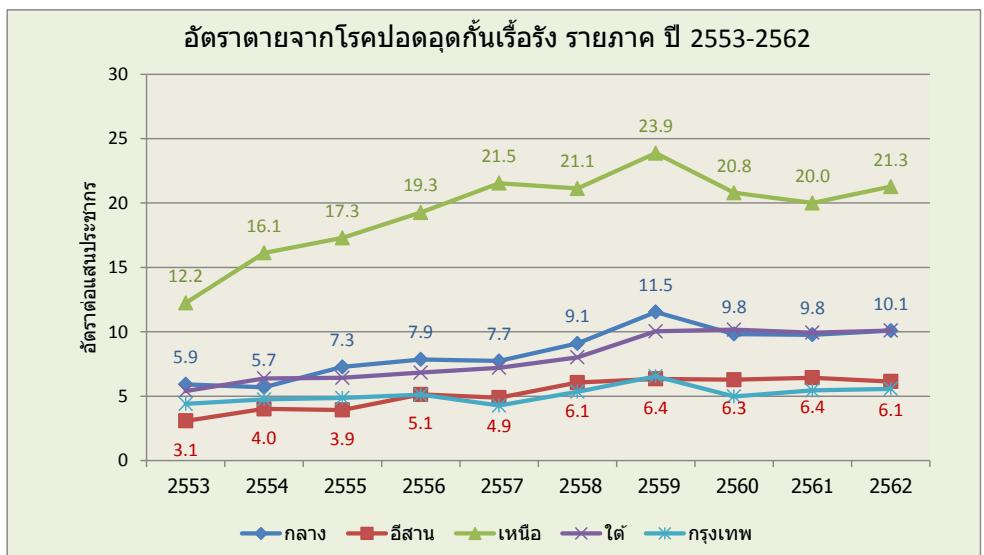
ที่มา: คำนวณจากฐานข้อมูล
การตาย (มรณบัตร) และ
จำนวนประชากร (ตัวหาร)
จากกองยุทธศาสตร์และ
แผนงาน กระทรวงสาธารณสุข (จำแนกพื้นที่ตามที่อยู่ผู้ตาย)

สำหรับแนวโน้มของอัตราการตายจากโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง รายภาค ปี พ.ศ. 2553-2562 พบว่าทุกภาค มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยเพิ่มขึ้นประมาณ 1.3-2 เท่า ในรอบ 10 ปี (ภาพที่ 39)

ภาพที่ 39 แนวโน้มอัตรา
ตายจากโรคปอดอุดกั้น
เรื้อรัง รายภาค ปี พ.ศ.
2553-2562

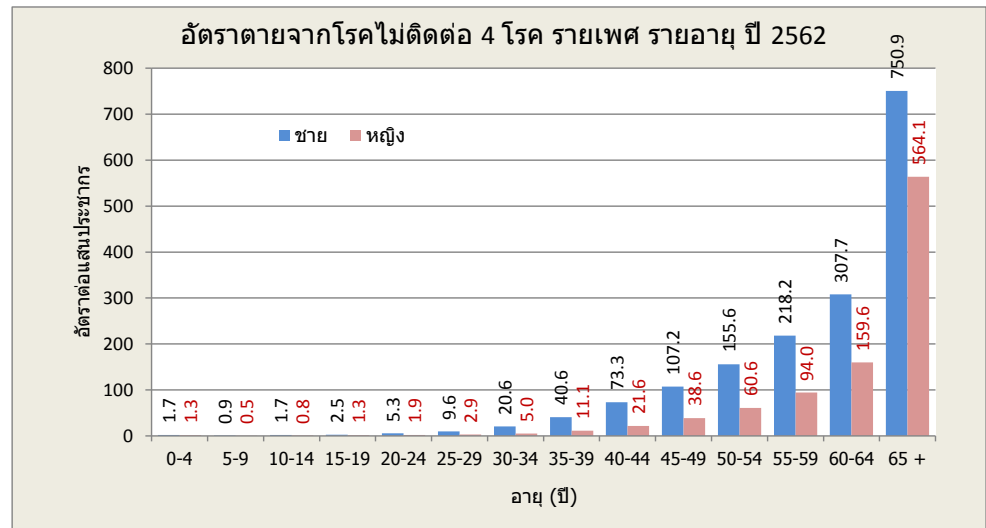
ที่มา: คำนวณจากฐานข้อมูล
การตาย (มรณบัตร) และ
จำนวนประชากร (ตัวหาร)
จากกองยุทธศาสตร์และ
แผนงาน กระทรวงสาธารณสุข (จำแนกพื้นที่ตามที่อยู่ผู้ตาย)

หากคำนวณอัตราการตายจากโรคไม่ติดต่อเรื้อรังรวมทั้ง 4 โรค รายอายุ เปรียบเทียบเพศชายและหญิงจะพบว่า อัตราตายจากโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง เพิ่มขึ้นตามอายุ (อัตราการตายเพิ่มขึ้นตั้งแต่อายุ 35 ปี) และเพศชายมีอัตราการตายสูงกว่าเพศหญิง ในทุกกลุ่มอายุ โดยเพศชายมีอัตราการตายมากกว่าเพศหญิงประมาณ 3.5 เท่า ในกลุ่มอายุ 35-44 ปี แล้วลดลงเหลือ 2 เท่า ในกลุ่มอายุ 60-64 ปี และเหลือ 1.3 เท่า ในกลุ่มอายุ 65 ปีขึ้นไป (ภาพที่ 40)

ภาพที่ 40 อัตราตายจากโรคไม่ติดต่อเรื้อรังรวม 4 โรค (หลอดเลือดสมอง หัวใจขาดเลือด เบาหวาน ปอดอุดกั้นเรื้อรัง) รายอายุ จำแนกเพศ ปี พ.ศ. 2562

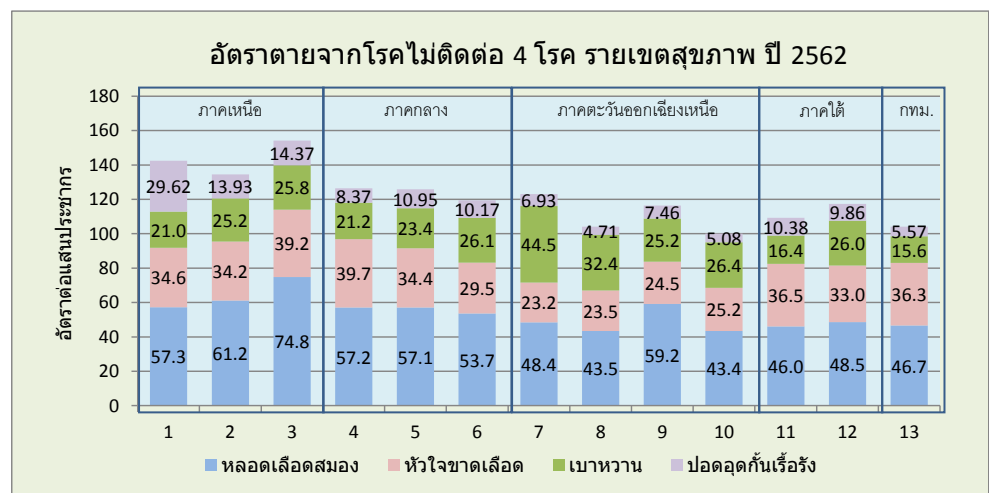
ที่มา: จำนวนจากฐานข้อมูลการตาย (มรณบัตร) และจำนวนประชากร (ตัวหาร) จากกองยุทธศาสตร์และแผนงาน กระทรวงสาธารณสุข

เมื่อเปรียบเทียบตามเขตสุขภาพ จะพบว่าอัตราการตายจากโรคไม่ติดต่อเรื้อรังรวมทั้ง 4 โรค ในปี พ.ศ. 2562 สูงสุดในเขต 3 (นครสวรรค์) (154 ต่อแสนประชากร) รองลงมาคือเขต 1 (เชียงใหม่) และเขต 2 (พิษณุโลก) ในขณะที่เขต 10 (อุบลราชธานี) มีอัตราการตายต่ำสุด (100 ต่อแสนประชากร) รองลงมาคือ เขต 8 (อุดรธานี) และเขต 13 (กรุงเทพมหานคร) (ภาพที่ 41)

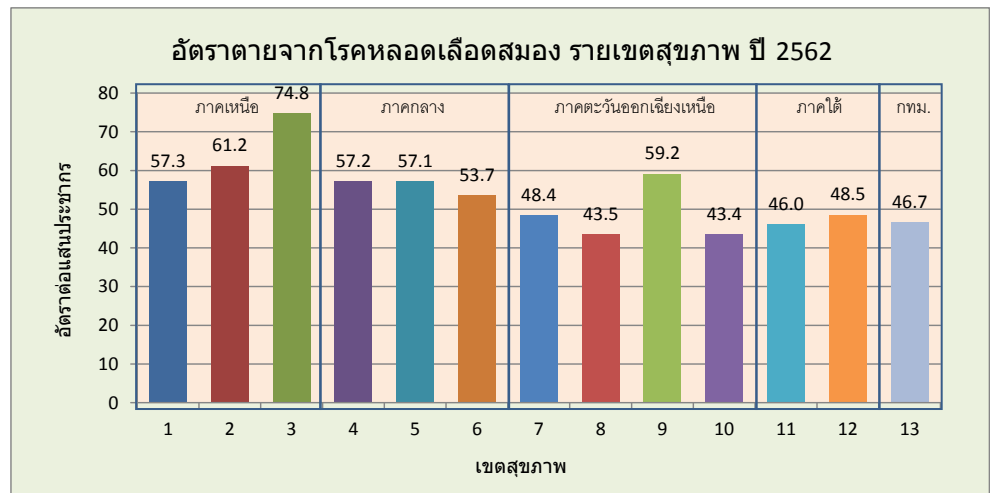
ภาพที่ 41 อัตราตายจากโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง 4 โรค (หลอดเลือดสมอง หัวใจขาดเลือด เบาหวาน ปอดอุดกั้นเรื้อรัง) รายเขตสุขภาพ ปี พ.ศ. 2562

ที่มา: จำนวนจากฐานข้อมูลการตาย (มรณบัตร) และจำนวนประชากร (ตัวหาร) จากกองยุทธศาสตร์และแผนงาน กระทรวงสาธารณสุข (จำแนกพื้นที่ตามที่อยู่ผู้ตาย)

เมื่อแยกเป็นรายโรค จะพบว่าอัตราการตายจากโรคหลอดเลือดสมอง ในปี พ.ศ. 2562 สูงสุดในเขต 3 (นครสวรรค์) (74.8 ต่อแสนประชากร) รองลงมาคือเขต 2 (พิษณุโลก) และเขต 9 (นครราชสีมา) ในขณะที่เขต 10 (อุบลราชธานี) มีอัตราการตายต่ำสุด (43.4 ต่อแสนประชากร) (ภาพที่ 42) และหากเปรียบเทียบอัตราการตายระหว่าง จังหวัด พบว่า ชัยนาท มีอัตราการตายสูงสุด รองลงมาคือ แพร่ นครสวรรค์ และนครนายก ตามลำดับ (ภาพที่ 43)

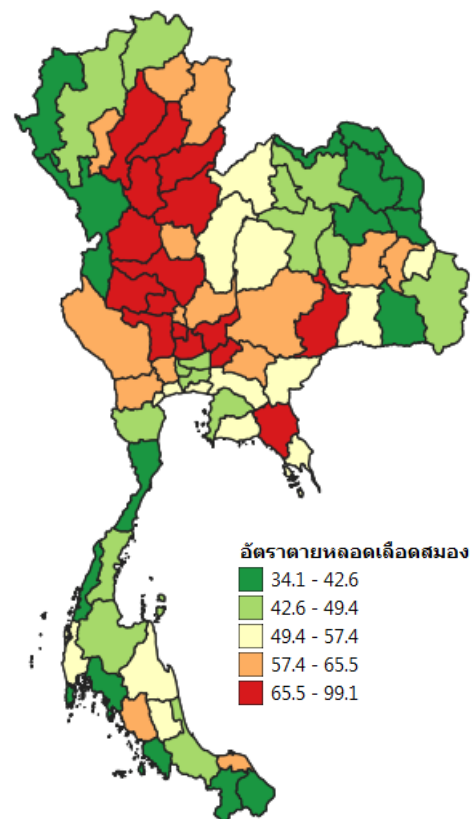
ภาพที่ 42 อัตราตายจาก
โรคหลอดเลือดสมอง
รายเขตสุขภาพ ปี พ.ศ.
2562

ที่มา: คำนวณจากฐานข้อมูล
การตาย (มรณบัตร) และ
จำนวนประชากร (ตัวหาร)
จากกองยุทธศาสตร์และ
แผนงาน กระทรวงสาธารณสุข (จำแนกพื้นที่ตามที่อยู่ผู้ตาย)

ภาพที่ 43 แผนที่อัตราตายจากโรคหลอดเลือดสมอง รายจังหวัด ปี พ.ศ. 2562 และจังหวัดที่มีอัตราการตายสูงสุด 10 อันดับแรก

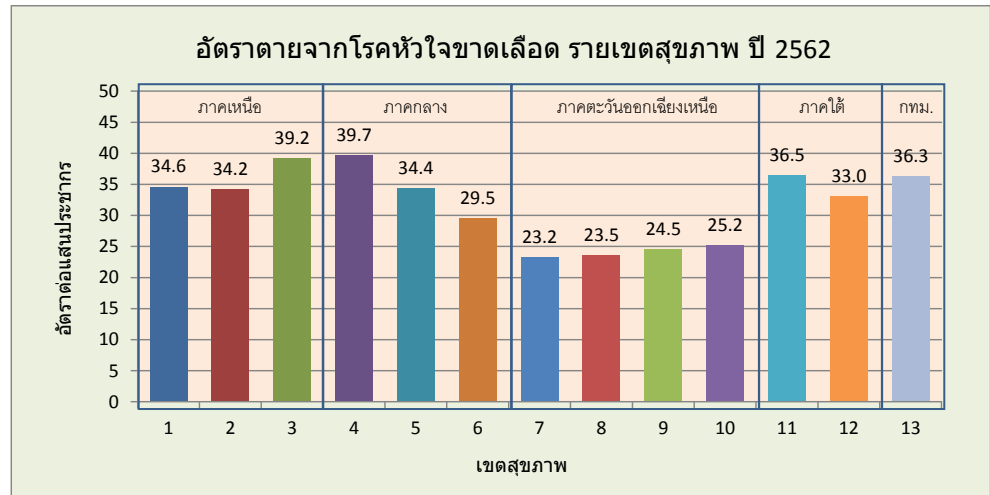
การตายจากโรคหลอดเลือดสมอง		
จังหวัด	เขตสุขภาพ	อัตราต่อแสนประชากร
ชัยนาท	3	99.06
แพร่	1	84.01
นครสวรรค์	3	79.06
นครนายก	4	78.34
ลำปาง	1	77.65
สระบุรี	4	74.48
สุพรรณบุรี	5	74.44
พิษณุโลก	2	74.26
จันทบุรี	6	74.00
อุทัยธานี	3	69.40

ที่มา: เหมือนภาพที่ 42

อัตราการตายจากโรคหัวใจขาดเลือด ในปี พ.ศ. 2562 สูงสุดในเขต 4 (สระบุรี) (39.7 ต่อแสนประชากร) รองลงมาคือเขต 3 (นครสวรรค์) และเขต 11 (สุราษฎร์ธานี) ในขณะที่เขต 7 (ขอนแก่น) มีอัตราการตายต่ำสุด (23.2 ต่อแสนประชากร) (ภาพที่ 44) และหากเปรียบเทียบอัตราการตายระหว่างจังหวัด พบว่า ชัยนาท มีอัตราการตายสูงสุด รองลงมาคือ อ่างทอง พะเยา และพระนครศรีอยุธยา ตามลำดับ (ภาพที่ 45)

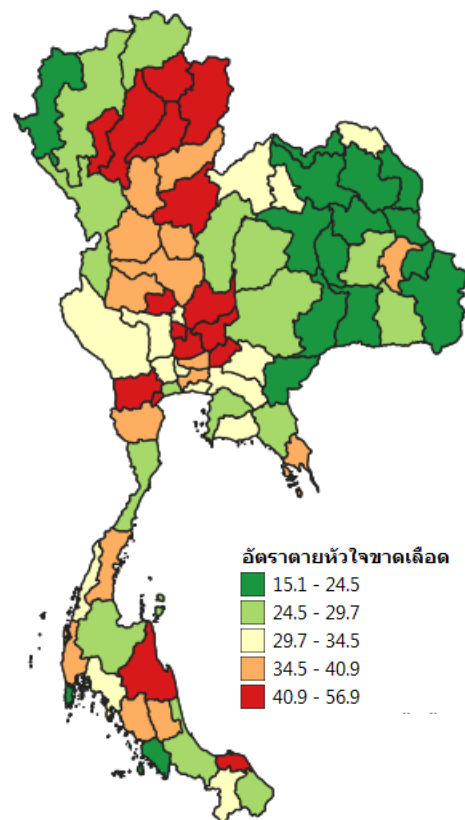
ภาพที่ 44 อัตราตายจากโรคหัวใจขาดเลือด รายเขตสุขภาพ ปี พ.ศ. 2562

ที่มา: คำนวณจากฐานข้อมูลการตาย (มรณบัตร) และจำนวนประชากร (ตัวหาร) จากกองยุทธศาสตร์และแผนงาน กระทรวงสาธารณสุข (จำแนกพื้นที่ตามที่อยู่ผู้ตาย)

ภาพที่ 45 แผนที่อัตราการตายจากโรคหัวใจขาดเลือด รายจังหวัด ปี พ.ศ. 2562 และจังหวัดที่มีอัตราการตายสูงสุด 10 อันดับแรก

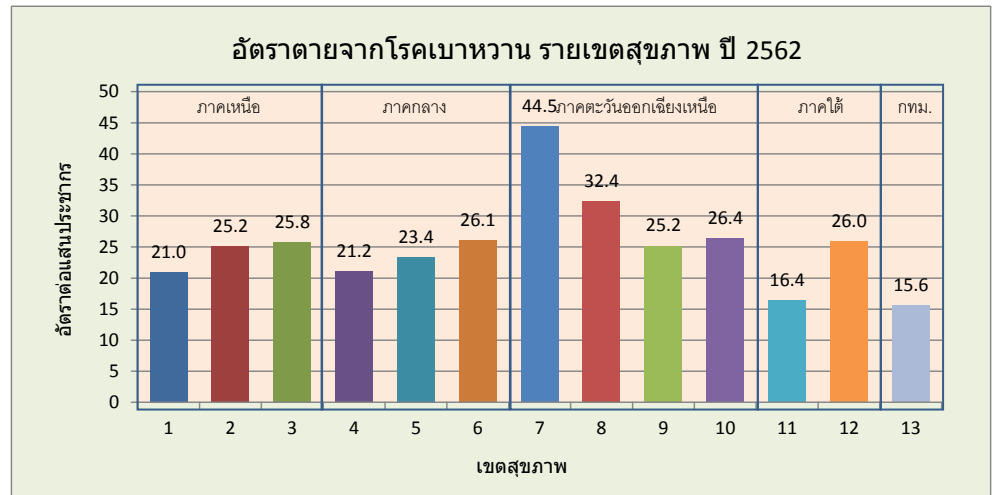
การตายจากโรคหัวใจขาดเลือด		
จังหวัด	เขตสุขภาพ	อัตราต่อแสนประชากร
ชัยนาท	3	56.87
อ่างทอง	4	55.75
พะเยา	1	49.21
พระนครศรีอยุธยา	4	49.10
ปัตตานี	12	48.06
นครศรีธรรมราช	11	46.91
น่าน	1	46.14
ลำปาง	1	43.50
ลำพูน	1	42.95
แพร่	1	42.91

ที่มา: เหมือนภาพที่ 44

อัตราการตายจากโรคเบาหวาน ในปี พ.ศ. 2562 สูงสุดในเขต 7 (ขอนแก่น) (44.5 ต่อแสนประชากร) รองลงมาคือเขต 8 (อุดรธานี) และเขต 10 (อุบลราชธานี) ในขณะที่เขต 13 (กรุงเทพมหานคร) มีอัตราการตายต่ำสุด (15.6 ต่อแสนประชากร) (ภาพที่ 46) และหากเปรียบเทียบอัตราการตายระหว่างจังหวัด พบว่า ร้อยเอ็ด มีอัตราการตายสูงสุด รองลงมาคือ มหาสารคาม กาฬสินธุ์ และชัยนาท ตามลำดับ (ภาพที่ 47)

ภาพที่ 46 อัตราตายจากโรคเบาหวาน รายเขตสุขภาพ ปี พ.ศ. 2562

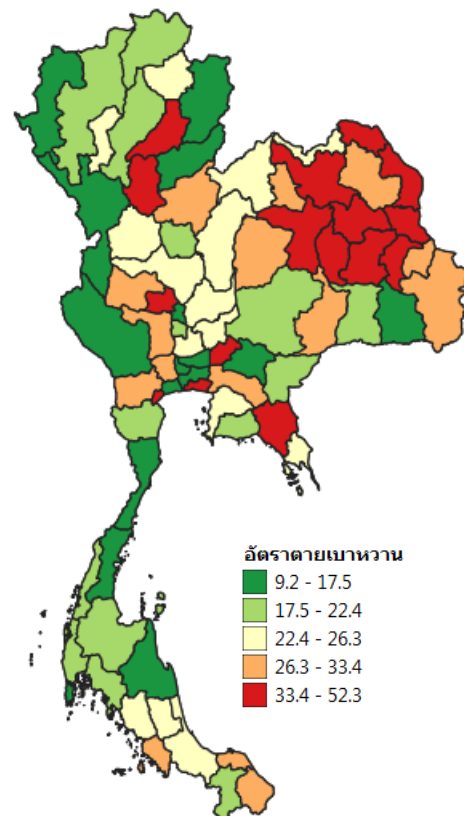

ที่มา: คำนวณจากฐานข้อมูลการตาย (มรณบัตร) และจำนวนประชากร (ตัวหาร) จากกองยุทธศาสตร์และแผนงาน กระทรวงสาธารณสุข (จำแนกพื้นที่ตามที่อยู่ผู้ตาย)

ภาพที่ 47 แผนที่อัตราตายจากโรคเบาหวาน รายจังหวัด ปี พ.ศ. 2562 และจังหวัดที่มีอัตราการตายสูงสุด 10 อันดับแรก

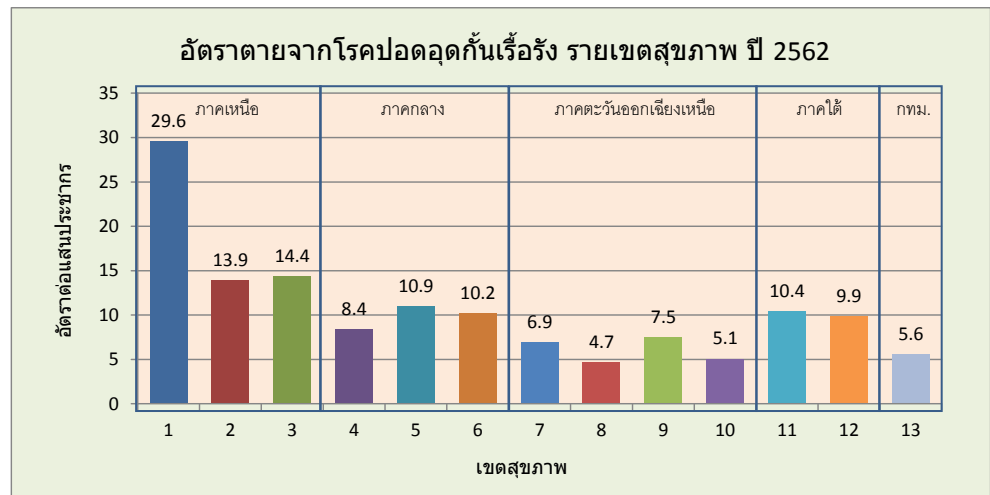
การตายจากโรคเบาหวาน		
จังหวัด	เขตสุขภาพ	อัตราต่อแสนประชากร
ร้อยเอ็ด	7	52.26
มหาสารคาม	7	51.03
กาฬสินธุ์	7	46.67
ชัยนาท	3	44.03
แพร่	1	40.88
บึงกาฬ	8	38.50
นครพนม	8	37.64
นครนายก	4	35.89
มุกดาหาร	10	35.70
ยโสธร	10	35.52

ที่มา: เหมือนภาพที่ 46

อัตราการตายจากโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง ในปี พ.ศ. 2562 สูงสุดในเขต 1 (เชียงใหม่) (29.6 ต่อแสนประชากร) รองลงมาคือเขต 3 (นครสวรรค์) และเขต 2 (พิษณุโลก) ในขณะที่เขต 8 (อุตรธานี) มีอัตราการตายต่ำสุด (4.7 ต่อแสนประชากร) (ภาพที่ 48) และหากเปรียบเทียบอัตราการตายระหว่างจังหวัด พบว่า น่าน มีอัตราการตายสูงสุด รองลงมาคือ ลำปาง แพร่ และพะเยา ตามลำดับ (ภาพที่ 49)

ภาพที่ 48 อัตราตายจากโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง รายเขตสุขภาพ ปี พ.ศ. 2562

ที่มา: คำนวณจากฐานข้อมูลการตาย (มรณบัตร) และจำนวนประชากร (ตัวหาร) จากกองยุทธศาสตร์และแผนงาน กระทรวงสาธารณสุข (จำแนกพื้นที่ตามที่อยู่ผู้ตาย)

ภาพที่ 49 แผนที่อัตราตายจากโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง รายจังหวัด ปี พ.ศ. 2562 และจังหวัดที่มีอัตราการตายสูงสุด 10 อันดับแรก

การตายจากโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง		
จังหวัด	เขตสุขภาพ	อัตราต่อแสนประชากร
น่าน	1	56.41
ลำปาง	1	33.88
แพร่	1	32.75
พะเยา	1	31.40
ลำพูน	1	27.56
เชียงราย	1	24.72
เชียงใหม่	1	23.89
ชัยนาท	3	23.24
จันทบุรี	6	20.98
แม่ฮ่องสอน	1	20.40

ที่มา: เหมือนภาพที่ 48

